

V Univerzitetnej knižnici v Bratislave sa začala Veľká filmová žranica

Tlačová správa: Bratislava, 15. októbra 2018

Vo Výstavnej sále Univerzitetnej knižnice v Bratislave si záujemcovia môžu pozrieť najnovšiu výstavu *Veľká filmová žranica. Jedlo ako dôležitý komunikačný prvok na talianskych filmových plagátoch 2. polovice 20. storočia*. Slávnostná vernisáž výstavy sa konala v pondelok 15. októbra o 17,00. Zúčastnili sa jej aj zberateľ filmových plagátov Enrico Minisini, kurátor Andrea Tomasetig a veľvyslanec Talianskej republiky na Slovensku Gabriele Meucci, ktorý vo svojom príhovore osobitne poďakoval Silvii Stasselovej, generálnej riaditeľke UKB, za možnosť opätovne vystavovať v priestoroch Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Výstava bude pre verejnosť prístupná denne od 10. do 18. hodiny až do 30. októbra.

Medzi mnohé oblasti, ktoré preslávili Taliansko po celom svete, patria nepochybne jedlo a kinematografia. Výstava, ktorú vo výstavných priestoroch Univerzitetnej knižnice v Bratislave organizuje Taliansky kultúrny inštitút, predstavuje práve toto spojenie a to prostredníctvom originálnych materiálov pochádzajúcich zo zbierky Enrica Minisiniho v Cividale del Friuli.

Taliansko je krajinou par excellence pokiaľ ide o chutné, rozmanité a zdravé potraviny. Už len samotná skutočnosť, že v Spojených štátoch amerických sa v 60. rokoch minulého storočia uplatnil termín „spaghetti western“ na pomenovanie talianskych filmov, ktoré počnúc Sergiom Leonem ponúkali typický americký filmový žáner z európskej perspektívy, hovorí veľa o tom, ako sa jedlo v kolektívnej predstavivosti považuje za jeden z bezprostredne najrozpoznatelnejších symbolov „talianskeho ducha“. A bola to práve kinematografia, ktorá počas celých svojich dejín zobrazovala pri nespočetných príležitostiach talianske pokrmy, aby tým zvýraznila charakter scén a hlavných predstaviteľov talianskych filmov.

Taliansky film a kuchyňa v zbierkach Enrica Minisiniho

Výtvarné plagáty, letáky a fotopostery zahŕňajú obdobie od druhej svetovej vojny až po súčasnosť (1940 – 2000) a zobrazujú skutočné Taliansko, krajinu nižších aj stredných vrstiev. Návštevník môže na výstave nájsť plagáty k autorským filmom, typickým talianskym komédiám a slávnym snímkam, na ktorých sú tváre hercov ako Sophia Lorenová, Marcello Mastroianni, Vittorio De Sica, Alberto Sordi, ale aj k filmom, ktoré sú menej známe, nie však menej významné.

„Ako deti sme mali vo zvyku chodiť sa na tieto plagáty pozeráť, aby sme mohli z farebných obrázkov a fotografií oblúbených hercov v predstihu privoňať k filmom, ktoré nám vyplňali nedeľné popoludnia. Fotopostery boli naopak najmä dielom fotografov, pričom prinášali zábery

vystrihnuté priamo z filmu, vďaka čomu pôsobili „realistickejším dojmom“ než výtvarné plagáty, pri ktorých mohli autori popustiť uzdu svojej fantázii výrazne nad rámec skutočného obsahu propagovaného filmu. Týmto spôsobom vznikla zbierka obsahujúca tisíce plagátov, ktoré možno roztriediť do rôznych tematických oblastí, pričom jedným z nich je gastronómia,“ vysvetlil zberateľ Enrico Minisini ako vznikla jeho vzácna zbierka.

Pestrofarebné a rozmerné filmové plagáty boli dielom významných umelcov, ktorí sú v súčasnosti oceňovaní a vyhľadávaní aj mimo Talianska ako Anselmo Ballester, Luigi Martinati, Alfredo Capitani, Sandro Symeoni, Enrica De Seta, Giorgio Olivetti, Dante Manno, Renato Casaro, Angelo Cesselon, Averardo Ciriello.

Bratislavská výstava pozostáva z exponátov viažucich sa výlučne na taliansku kinematografiu rokov 1940 až 2000. Ide o osobitný sled snímok zobrazujúcich vývoj talianskej spoločnosti a zvykov Talianov od povojnového obdobia až po súčasnosť. *„Jedlo sa stáva zobrazením meniacej sa krajiny. Začína sa filmovým neorealizmom z obdobia povojnovej obnovy, keď pre mnohých mohlo byť zabezpečenie potravy hlavným cieľom dňa, pokračuje hospodárskym rozmachom 60-tych rokov, ktorý nás privádza až k spoločnosti rozšíreného blahobytu. Prítomné sú všetky druhy prostredí, v ktorých sa jedlo konzumuje: nižšie aj stredné vrstvy, jedálne pre chudobných a tiež salóny prepychových palácov, verejné aj súkromné priestory, pohostinstvá, rovnako ako domáce kuchyne. Veľmi často sa zobrazujú taniere plné špagiet, čiže jedlo, ktoré je spolu s pizzou pre našu krajinu najtypickejšie. Jedlo a jeho konzumácia v tých najrozličnejších podobách sa tak stáva významným protagonistom talianskych filmov: hlad, pohostinnosť, historická schopnosť vedieť si poradiť aj v ťažkých situáciách, sociálne kontrasty, chute, túžby, trendy, vášne, oslavy, úzka súvislosť s intimitou. V množstve talianskych komédií by bolo ťažké nájsť aspoň jednu, kde by nebola scéna odohrávajúca sa okolo prestretého stola,“* dodáva Minisini.

Plagáty, ktoré návštevníci výstavy môžu vidieť v Univerzitnej knižnici v Bratislave, vystavovala aj milánska galéria „Galleria del Gruppo Credito Valtellinese“ na výstave „Cibo di Carta“ (Papierové jedlo) kurátora Andreu Tomasetiga, ktorá sa konala v rámci podujatia Expo 2015.

Výstava je predzvesťou 3. Ročníka Týždňa talianskej kuchyne a zároveň je aj súčasťou 18. ročníka Týždňa talianskeho jazyka a kultúry vo svete.

Podujatie organizuje Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave a archívom E. Minisiniho v Cividale del Friuli. Partnerom výstavy je Talianske veľvyslanectvo na Slovensku a Slovenský filmový ústav.

V utorok 16.10. o 16:30 hod. bude mať kurátor Andrea Tomasetig v Talianskom kultúrnom inštitúte na Kapucínskej ul. 7 prednášku v talianskom jazyku s názvom „Papierové jedlo 1945 – 2000“.

Fotogaléria z otvorenia výstavy (autorom fotografií je Ľudovít Zupko):

<https://www.ulib.sk/sk/podujatia/fotogaleria-videoprezentacie/fotogaleria/fotogaleria-z-vystavy-velka-filmova-zranica/>

Vstup do Výstavnej sály UKB je z Michalskej 1.

Vstup je voľný, otvorené je denne od 10 do 18 hod.